

Před 40 lety zahrozil v Česku blackout. Přispěly k tomu extrémní mrazy

6.1.2025 - Ladislav Kříž | Skupina ČEZ

Kritický stav v energetice v důsledku neobvykle silných mrazů nastal v druhém lednovém týdnu (7. - 12. 1.) a následně ještě v druhém únorovém týdnu (11. - 13. 2.). Byty a kancelářské prostory měly tehdy dimenzované vytápění, s uvažovanou maximální venkovní teplotou do -12 °C. Dimenzovat topné systémy na nižší venkovní teploty by totiž bylo příliš nákladné. V elektrických topných spotřebičích pak bylo v Česku instalováno zhruba 7 000 MW, z toho 4 000 MW v domácnostech. Nešlo o hlavní zdroj tepla, ale elektřina slouží především k přitápění. Tyto spotřebiče představovaly málo předvídatelnou a kontrolovatelnou zátěž. Mrazy byly navíc tak silné, že se topilo i v prostorách, které to za normálních podmínek nevyžadovaly. Například ve skladech potravin a v některých zemědělských objektech.

Tehdejší Československo dokázalo pokrýt zatížení maximálně 12 000 MW. Nebezpečí blackoutu se ještě zvýšilo poruchami na uhelných elektrárnách a problémy se zásobováním uhlím. Přechod mrazivé vlny způsobil v některých hodinách výpadek až 2000 MW výkonu elektráren. V dokončené elektrárně Dukovany se teprve připravoval první blok ke spuštění a stavba elektrárny Temelín byla ve fázi příprav, výroba elektřiny v Česku tak závisela z naprosté většiny právě na uhelných elektrárnách.

V Krušných horách padaly stožáry

Především v oblasti Krušných hor měli energetici plné ruce práce s námrazou. „V lokalitě Krásný Les směrem na Adolfov nám pod tíhou námrazy popadalo vedení. Námraza vážila cca 18-20 kg na 1 metr vedení, podobné problémy jsme řešili i na Měděnci. Dle vypínacích plánů jsme museli vypínat jednotlivé úseky vedení a rozvodny ve městech. Na dvě hodiny se bez elektřiny ocitla jedna část města, na další dvě hodiny jiná část. Omezení se netýkalo nemocnic a Národních výborů,“ vzpomínal tehdejší provozní pracovník Severočeské energetiky Milan Fink.

Energetikům nezbývalo, než použít vypínací havarijní plán, aby hrozícímu blackoutu zabránili. V republice tak byly některé regiony operativně odpojovány od přísunu elektrické energie. Tento stav trval 19 hodin, následně se dosáhlo snížení spotřeby v domácnostech i podnicích prostřednictvím pokynů z vysílání Českého rozhlasu. Tehdy se ukázalo, že československá energetika není schopná čelit prudkému nárůstu spotřeby a potížím v elektrárnách při extrémních mrazech, proto po kritických měsících roku 1985 následovala rozsáhlá řada opatření a nákladných investic, aby se podobná situace neopakovala.

Ani dnes není hrozba blackoutu zcela zažehnána, problém však spočívá jinde. „Česká republika sama o sobě má silnou a stabilní energetiku, v současné době ale prochází proměnou, kdy musí absorbovat desetitisíce až statisíce nových obnovitelných zdrojů. Současně pak postupně ubývají stabilní zdroje elektrické energie. Přenosová soustava pak musí navíc řešit přetoky energie z německých obnovitelných zdrojů. To by v kombinaci s dalšími okolnostmi, například havárií v přenosové síti mohlo problémy energetické soustavy přivodit. Vše je však řešitelné, ale bez výrazných investic do sítí to možné není,“ upozorňuje Radim Černý, místopředseda představenstva a ředitel úseku Řízení distribuční soustavy ČEZ Distribuce, a.s.

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/pred-40-lety-zahrozil-v-cesku-blackout.-prispely-k-to>

[mu-extremni-mrazy-204468](#)